

**Střední odborná škola Třineckých železáren,
Třinec – Kanada 739 61, Lánská 132**

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

2021-2025

Zpracoval:

Mgr. Tomáš Sikora
školní metodik prevence

Schválil:

Mgr. Aleš Adamus
ředitel školy

Třinec 1. 9. 2023

Obsah

1	Charakteristika školy	3
1.1	Popis aktuálního stavu	3
1.2	Priority školní preventivní strategie	5
2	Legislativa	6
3	Cíle školní preventivní strategie	7
3.1	Tematické okruhy	7
3.2	Okruhy témat, které budou aktivně probírány ve vyučovacích hodinách	8
3.3	Dlouhodobé cíle	9
3.4	Střednědobé cíle	9
3.5	Financování prevence	10

1 Charakteristika školy

Název:	Střední odborná škola Třineckých železáren
Právní forma:	školská právnická osoba
Zřizovatel:	Třinecké železářny, a.s.
IČO:	27856216
DIČ:	CZ27856216
IZ:	691 000 662
Statutární orgán:	Mgr. Aleš Adamus
Části školy:	Střední odborné učiliště Školní jídelna
Dálkový přístup:	telefon: 558 380 000 e-mail: sekretariat@sostrinec.cz www.sostrinec.cz

Naše střední škola navazuje na mnohaletou tradici přípravy mládeže, která byla orientována na pracovní požadavky velkého hutního podniku Třineckých železáren. Vlastní učňovské školství vzniklo v roce 1936, kdy byla v závodě otevřena závodní škola pro výchovu učňů. Od roku 2011 se škola stala soukromou střední školou Třineckých železáren, která má za hlavní úkol připravit zdárné absolventy na práci v provozech Třineckých železáren. Střední škola je umístěna v centru spádové oblasti Třinecko a Jablunkovsko - Třinec–Kanada, nejvíce našich žáků pochází tedy z oblasti Hřčava – Český Těšín.

1.1 Popis aktuálního stavu

Problematika rizikového chování žáků je podrobně rozpracována ve školním řádu a jeho přílohách. Zvláštní důraz je zde kladen na omlouvání absence, šikanování, zneužívání návykových látek, jedů apod. Přílohy školního řádu pak obsahují krizové plány pro pedagogické pracovníky, které jim předkládají návody, jak postupovat v různých situacích (např. jak postupovat při podezření na šikanování, krádeže, užití alkoholu, OPL apod.). Důležitou součástí školního řádu jsou přesně stanovená výchovná opatření za jednotlivá porušení řádu.

Škola vlastní digitální detektor alkoholu AL 9000 na odhalení požití alkoholu a DrugWife 5S (test na přítomnost marihuany, amfetaminů, extáze, kokainu, opiátu). Žáci jsou s tímto faktem seznámeni. Na základě písemného souhlasu si jsou vědomi, že v případě podezření mohou být testováni. Ve výjimečných případech je k orientačnímu testování přizvána speciální bezpečnostní služba z Třineckých železáren. Škola je ve spojení s Policií ČR a případné jevy s ní konzultuje.

Ve škole pracuje preventivní tým, který vytváří školní preventivní program a aktivně se účastní plnění jeho cílů. Je tvořen zástupcem ředitele školy pro teoretické vyučování, metodikem prevence, výchovným poradcem, speciálním pedagogem a dalšími členy z řad učitelů. Speciální pedagog eviduje žáky se specifickou poruchou učení, konzultuje s ostatními pedagogy metody výuky těchto žáků a koordinuje tvorbu individuálních studijních plánů.

Pro žáky škola organizuje kroužkovou činnost, různé exkurze, semináře, besedy, školní výlety, lyžařský kurz, sportovně-turistický kurz a adaptační kurz. Problematika rizikového chování žáků je začleňována do výuky (viz ŠVP). V této oblasti se vzdělávají taktéž pedagogičtí pracovníci, jednou ročně organizuje vzdělávací akci metodik prevence nebo výchovný poradce, ostatní z vlastní iniciativy pedagogů. Snažíme se budovat partnerský vztah s rodiči našich žáků. Nabízíme kvalitně zpracované webové stránky, informační web školy (škola online), partnerské třídní schůzky 2+1 a informační třídní schůzky pro rodiče žáků 1. ročníků. (Vše na základě aktuální pandemické situace).

Při monitorování současného stavu jsme vycházeli z výsledků vzdělávání a chování školního roku 2020/2021 a z výsledků četnosti případů výchovných komisí. Mezi nejproblematictější oblasti patřilo záškoláctví. Při řešení tohoto problému jsme se snažili zjišťovat příčinu absence a navazovat úzkou spolupráci mezi třídním učitelem a rodiči problémových žáků. Docházelo také k porušování školního řádu v oblasti užívání tabákových výrobků, nevhodného chování, použití mobilního telefonu, šikana a kyberšikana. Výchovní poradci se společně s ostatními pedagogy a odborníky zaměří na práci s problémovými žáky:

- diagnostickou činnost
- rodinné zázemí
- špatné sociální vazby ve škole
- sledování záškoláctví, výskyt šikany či kyberšikany
- rizikové chování dětí a mládeže
- závislostní chování, návykové látky (OPL).

1.2 Priority školní preventivní strategie

Škola vytváří takovou školní preventivní strategii, která se zaměřuje na prevenci rizikového chování. Program bude prováděn komplexně, vychází z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů na školách a školských zařízeních č. j.: 21 291/2010-28. Je součástí školního vzdělávacího programu.

- vzdělávat v oblasti zdravého životního stylu, zdravého způsobu života
- snižovat výskyt rizikového chování
- rozvíjet osobnostní a sociální rozvoj
- pojmenovávat problémy z oblasti rizikových forem chování
- pomáhat rizikovým a ohroženým skupinám
- podporovat volnočasové aktivity se zaměřením na pohybové aktivity
- občanská, právní a etická výchova, postoje, hodnoty, způsoby chování
- důvěryhodné a dostupné poradenství
- metody aktivního sociálního učení

2 Legislativa

Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení, vycházející z platné legislativy, zvláště pak z těchto dokumentů:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j.: 21 291/2010-28
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č. j. MŠMT-21149/2016
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví, č. j.: 10 194/2002-14
- Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14423/99-22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j.: 11 691/2004-24
- Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákonů č. 383/2005 Sb., č. 112/2006 Sb., č.158/2006 Sb. č. 161/2006 Sb.
- Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2013-2018
- Strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže v Moravskoslezském kraji na období 2013-2018;
- Národní strategie protidrogové politiky; Strategie prevence kriminality (strategie vždy na příslušná období)
- Zákon č. 379/2005 Sb. Zákon o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.

Na základě školského zákona a s ním souvisejících vyhlášek, též na základě metodických pokynů týkajících se rizikových projevů chování je sestavena značná část školního řádu.

3 Cíle školní preventivní strategie

Základním principem strategie prevence rizikového chování je na SOŠ TŽ výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, která se zaměřuje na prevenci rizikového chování v daných oblastech, jejich sociální a osobnostní rozvoj i rozvoj jejich komunikačních dovedností. Předcházení rizikovému chování na škole slouží začlenění minimálně preventivního programu (dále jen MPP) do osnov a učebních plánů školního vzdělávacího programu školy, zapracováním do školního řádu a řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole. MPP je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy.

3.1 Tematické okruhy

Aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků.

předcházení rizikovým projevům v chování žáků

- šikana – adaptační kurzy, pravidelné proškolení pedagogů metodikem prevence v minimálním intervalu 1x za dva roky, interaktivní hodiny ve výuce
- záškoláctví – důslednost při omlouvání absence, přednáška pro rodiče (třídní schůzky 1. ročníků), proškolení pedagogů
- vandalismus – důslednost ve výchovně vzdělávacím procesu školy, besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce
- kriminalita, delikvence – důslednost ve výchovně vzdělávacím procesu školy, besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce
- drogové závislosti – proškolení pedagogů, besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce
- sex, HIV/AIDS – besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce
- netolismus, gambling – besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce, proškolení pedagogů
- domácí násilí, týrání a zneužívání dětí – proškolení pedagogů

- poruchy příjmu potravy – besedy s odborníky, interaktivní hodiny ve výuce, proškolení pedagogů

3.2 Okruhy témat, které budou aktivně probírány ve vyučovacích hodinách

Obor - H			
Předmět	Tematický celek	Téma	Poznámka
Enviromentální výchova	Zdravý životní styl	Alkohol, drogy	2. ročník
ICT	Internet a informační zdroje, Počítačové sítě	Facebook, Kyberšikana	1. ročník
Potraviny a výživa – KU3	Správná výživa, stravovací návyky	Anorexie, Vznik civilizačních nemocí	3. ročník
TV	Péče o zdraví	Zdraví a životní styl, Partnerské vztahy, lidská sexualita (AIDS)	1. ročník 3. ročník
Základy společenských věd	Člověk v lidském společenství	Sociálně patologické jevy, nejčastější formy závislosti	1. ročník
Obor -L			
Předmět	Tematický celek	Téma	Poznámka
Chemie	Organická chemie Chemie v denním životě	Alkohol Drogy	1. ročník
ICT	Internet a informační zdroje, Počítačové sítě	Facebook, Kyberšikana	1. ročník
TV	Péče o zdraví	Zdraví a životní styl partnerské vztahy, lidská sexualita (AIDS)	1. ročník 3. ročník
Základy společenských věd	Člověk v lidském společenství	Sociálně patologické jevy	1. ročník
Obor -E			
Předmět	Tematický celek	Téma	Poznámka
Zdravověda - PP 1	Drogové a jiné závislosti	Drogy, alkohol Poruchy příjmu potravy	1. ročník
ICT	Informační zdroje	Facebook, Kyberšikana	2. ročník
Občanská výchova	Člověk a rodina	Sexualita, nevhodný sexuální život	1. ročník
	Člověk a péče o zdraví	Zdravý životní styl, Hygiena, Prevence zdraví	2. ročník
Psychologie – PP3	Vliv civilizace na psychiku člověka	Anorexie, domácí násilí, šikana, patologické jednání	3. ročník

3.3 Dlouhodobé cíle

Dlouhodobé cíle jsou zaměřeny na chování studentů, zejména na:

- vedení žáků ke zdravému životnímu stylu, výchovu ke zdraví, osobní a duševní hygieně, zdravé výživě a pohybovým aktivitám
- rozvíjení komunikačních a sociálních dovedností žáků, schopnosti řešit mezilidské vztahy
- obranu proti manipulaci, zlepšení schopnosti žáků racionálně se rozhodovat v otázkách sociálně patologických jevů a odolávat negativnímu tlaku vrstevníků
- vytváření přátelských a spolupracujících třídních kolektivů, rozvíjení tolerance, sebedůvěry a sebeúcty jedince v rámci kolektivu třídy
- zajištění maximální informovanosti rodičů v oblasti výchovy a vzdělávání žáků, vytváření vztahu partnerství mezi školou, rodičem a žákem
- spolupráce pedagogického sboru při řešení problematiky sociálně patologických jevů
- vytvoření podmínek pro příznivé pracovní klima žáků i zaměstnanců školy
- výběr efektivních programů primární prevence s podporou vlastních aktivit žáků
- pomáhat studentům při hledání životních cílů a perspektiv včetně profesní orientace
- motivovat žáky ke studiu
- udržovat spolupráci s institucemi a relevantními organizacemi působícími v oblasti prevence jejichž seznam je uveden v jedné z následujících kapitol.

3.4 Střednědobé cíle

Zaměřené na rodiče a zákonné zástupce:

- informovat rodiče průběžně o činnosti školy
- seznámit rodiče s činností primární prevence (formou internetové dokumentace)
- předávat informace o výskytu sociálně patologických jevů ve škole
- partnerské třídní schůzky 2+1

Zaměřené na pedagogy:

- zajistit další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování studentů – pravidelné školení metodikem prevence
- naučit rozpoznat nezdravé vztahy v kolektivu (šikana, kyberšikana...)
- začlenění školní preventivní strategie do školního vzdělávacího programu
- sjednotit postoje pedagogických pracovníků při řešení přestupků – (krizový plán)

Zaměřené na žáky:

- podpora vlastních aktivit žáků
- vytváření zdravých vztahů v kolektivu
- vytváření zdravých vztahů žák - třídní učitel (ostatní pedagogové)
- spolupráce s externími odborníky a organizacemi

3.5 Financování prevence

- Rozpočet školy
- Granty, dotace, šablony
- Příspěvky žáků a rodičů